

Täysistunto

Tiistai 29.1.2019 klo 14.00—16.35

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain, tuloverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 257/2018 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2018 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

14.01 **Esko Kiviranta kesk:** Arvoisa puhemies! Tämän hallituksen esityksen osalta ja mietinnön osalta ei juurikaan käytetty puheenvuoroja ensimmäisessä käsittelyssä. Itselläniikin oli este, joten käytän tässä oikeastaan lyhyen esittelypuheenvuoron.

Käsittelyssä on yhteisöjen tulolähdeuudistusta koskeva esitys. Muutoksen pääsisältö on, että elinkeinoverolakia sovellettaisiin yhteisöjen verotuksessa kaikkeen toimintaan lukuun ottamatta maataloutta, joka säilyisi edelleen omana erillisenä tulolähteenään ja johon edelleen sovellettaisiin maatilatalouden tuloverolakia. Sellaisiin yhteisöihin, joiden toiminnan varsinainen tarkoitus on muu kuin elinkeinotoiminnan harjoittaminen, sovellettaisiin nykyiseen tapaan elinkeinoverolakia vain silloin... [Hälinää]

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Anteeksi, Kiviranta. — Voitaisiinko keskustelut käydä tuolla salin ulkopuolella, niin että kuulemme esittelypuheenvuoron?

...vain silloin, kun ne harjoittavat elinkeinotoimintaa. Tällaisia yhteisöjä ovat muun muassa yleishyödylliset yhteisöt, joiden verrattain laajojen verovapauksien säilymisen ratkaisu mahdollistaa.

Tulolähdejaon ongelmana on se, ettei toisen tulolähteen tappiota ole saanut vähentää toisen tulolähteen voitosta. Yhteisö on näin ollen voinut joutua maksamaan tuloveroa, vaikka kokonaistulo on ollut tappiollinen. Esitys korjaa merkittäväällä tavalla tätä epäkohtaa. Tulolähdejako koskeva sääntely syntyi alun perin tarpeesta turvata kuntien asema veronsaajana silloin, kun verovelvollisella oli toimintaa useiden kuntien alueella.

Lainmuutoksen mukanaan tuoma merkittävä uudistus on laaja kiinteistöjen ja kiinteistöyhtiön osakkeiden luovutustappioiden vähennyskelpoisuus yhteisöverotuksessa. Sen sijaan henkilöyhtiöiden yhtiöosuuksien sekä muiden kuin kiinteistöyhtiöiden osakkeiden luovutustappioiden vähentämistä rajoitettaisiin edelleen. Rajoittaminen koskisi siis esimerkiksi pörssiosakkeiden luovutustappioita yhteisössä. Tällaiset tappiot olisivat vähen-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 149/2018 vp

nyskelpoisia vain uudistuksessa uutena omaisuuslajina lanseeratun muun omaisuuden luovutuksesta syntyneistä veronalaisista voitoista verovuonna ja viitenä seuraavana vuonna. Jos viime mainittu tappioiden vähennyskelpoisuuden rajoitus olisi poistettu, verovaikutus olisi ollut hallituksen esityksen arvion mukaan vuositasolla 13:sta 16 miljoonaan euroon, ei siis kovin paljon. Saattaa olla, että tämänkin vähennysrajoituksen poistaminen aikanaan tulee.

Nyt toteutettava uudistus vähentää yhteisöverotuottoa vuositasolla arviolta runsaat 10 miljoonaa euroa. Myös vaikutukset kuntiin ovat vähäisiä, ja verotuoton menetys on tarkoitus kompensoida kunnille erillisessä esityksessä. Vaikutusten vähäisyys johtuu ennen muuta siitä, että valtaosalla yhtiöistä on vain yksi tulolähde. Lisäksi vain osalla on samanaikaisesti sekä positiivinen että negatiivinen tulolähteen tulos.

Esityksen perusteluissa on myös todettu, ettei tulolähteitä koskevalla muutoksella ole tarkoitus vaikuttaa perintö- ja lahjaverolain yritysten sukupolvenvaihdoshuojennusta koskevaan käytäntöön.

Valiokunnan mietintöön sisältyy kaksi lausumavastalauseetta.

14.05 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Nyt sitten osaltani kerron noista lausumavastalauseista. Sinänsähän tämä itse esitys on sellainen, että olemme hyväksymässä sitä, eikä siihen ole sen enempää kommentoitavaa, mutta tuossa kuulemisvaiheessa tuli ilmi muutamia asioita, mitkä meidän mielestämme vaativat seuranta, ja siksi jätimme nämä lausumat, koska kuitenkin sitten niitä ei haluttu ottaa tähän valiokunnan mietintöön lausumina. Näissä on siis SDP:n lisäksi myös vihreiden, vasemmistoliiton ja kristillisdemokraattien nimet alla.

Eli olemme sitä mieltä, että periaatteellisenä uudistuksena tämä on sinänsä ihan tarpeellinen, ja tätähän on vuosikausia sinänsä puhuttu, ja varmasti ainakin joidenkin asiantuntijoiden mielestä on niin, että nyt kun tähän mennään, kuitenkin tämä ei ihan täydellinen ole vaan tätä niin kuin osittain vasta tehdään ja varsinaisesti tulolähdejako ei sinänsä poistu vaan sitä eräiltä osin muutetaan.

Tässä valiokunnan mietinnössähän todetaan, että taloudelliset vaikutukset näyttäisivät jäävän aika vähäisiksi siitä huolimatta, että muutoksia tapahtuu. Toisaalta taas valiokunta itsekin toteaa, että näissä vaikutusarvioissa ei olla huomioitu sitä, mitä mahdollisia käyttäytymisvaikutuksia sitten näillä muutoksilla on. Koska tästä ei selvää selvyyttä ole, miten tämä lopulta sitten vaikuttaa valtion tuloihin tai miten voidaan arvioida, annetaanko tällä esityksellä mahdollisesti lisää mahdollisuuksia tehdä verosuunnittelua ja tämänkaltaisia toimia, siksi laitoimme tähän lausuman, joka puoltaa sitä, että tätä asiaa seurattaisiin.

Tämän vastalauseen ensimmäinen lausuma kuuluu: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa tulolähdejaon uudistamisen vaikutuksia verosuunnitteluun, veropohjaan sekä verotuloihin, raportoi tästä eduskunnalle ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin veropohjan tiivistämiseksi.” Se oli tämä ensimmäinen.

Toisessa on kysymys enemmänkin sitten tästä eräänlaisesta rajanvedosta, eli valiokunta toteaa, ettei tulolähteitä koskevalla muutoksella ole tarkoitus vaikuttaa perintö- ja lahjaverolain 55 §:n sukupolvenvaihdoshuojennusta koskevaan käytäntöön, ja siksi valiokunta ei pidä aiheellisenä käsitellä tässä yhteydessä myöskään perintö- ja lahjaverolaissa omaksuttua yritysvarallisuuden käsitettä. Mutta kaiken kaikkiaan asiantuntijalausunnoissa kävi ilmi, että muutoksella voi olla vaikutusta kyseisen pykälän soveltamiseen, ja näin ollen tulolähdejaottelun yhteys sukupolvenvaihdoshuojennusta koskevaan rajanvetoon on nostet-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 149/2018 vp

tu esiin myös oikeuskäytännössä ja esimerkiksi aiemmissa valiokunnan mietinnöissä. Siksi toinen lausuma koskee tätä, että pitäisi selvittää, miten tämä muutos vaikuttaa sukupolvenvaihdoistilanteissa, ja sitten tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin.

Näin ollen tämä toinen lausuma kuuluu: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa perintö- ja lahjaverolain 55 §:ssä tarkoitettujen yrityksen sekä yritysvarallisuuden käsitteiden tulkintaa verotuskäytännössä, raportoi tästä eduskunnalle ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin lainsäädännön täsmentämiseksi.”

14.09 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Valtiovarainvaliokunnan jaoston puheenjohtaja, edustaja Kiviranta kävi hyvin läpi tätä kokonaisuutta. Ja niin kuin keskustelussa myös vasemmisto-oppositiosta tuli esille, tämä on hyvä ja tarpeellinen uudistus ja tätä on odotettu. Tämä on yksi toimenpide meidän yrittäjämyönteiseltä hallitukseltamme — yrittäjäystävällistä politiikkaa ja yrittäjäystävällisiä toimenpiteitä vahvistamaan suomalaista yrittäjyyttä.

Tällä kaudellahan taloudessa on tapahtunut hyvä käänne parempaan. Meillä työllisyysaste on noussut tuohon tavoitteeseen, 72 prosenttiin [Eduskunnasta: Ja ylikin!] — ja ylikin, näin nyt tuoreimmat tulokset kertovat — mutta tavoiterima pitää asettaa entistä korkeammalle. Työllisten määrä on noussut yli 1 100 000:lla, jopa 1 200 000:lla, ja kyllä tässä iso kiitos kuuluu nimenomaan suomalaisille yrittäjille. Sinne ne työpaikat ovat syntyneet, ja sinne moni suomalainen on työllistynyt.

Myös se on ollut myönteistä, että veroaste ei ole tällä kaudella noussut vaan itse asiassa kokonaisveroaste on 2 prosenttiyksikköä laskenut, ja se on myös tukenut tätä myönteistä talouskasvua. Julkisen talouden velkasuhde bruttokansantuotteeseen taittui jo pari vuotta sitten, ja tavoitteena on, että velaksi eläminen loppuisi vuonna 2020 tai 2021. Viime vuorokauden saimme jo myönteisiä tuloksia niin, että valtion ei tarvinnut kymmenen vuoden velanoton jälkeen ottaa enää lisää velkaa vaan viime vuonna pystyimme myös velan kokonaisuuden vähentämään.

Arvoisa puhemies! Pidän myönteisenä sitä, että näitä yrittäjäystävällisiä toimenpiteitä tulee. Niistä toiset ovat pienempiä, toiset ovat isompia. Me tarvitsemme tähän maahan lisää paikallista sopimista ja sitä, että me luotamme tulevaisuudessa niin työntekijöihin kuin työnantajiinkin siinä, että he pystyvät tekemään näitä ratkaisuja siellä työpaikoilla. Pidän hyvänä myös sitä, että tänä vuonna palkansaajien verotus säilyi ennallaan ja kevennys kohdistettiin nimenomaan pieni- ja keskituloihin. Perusvähennystä korotettiin sekä indeksitarjoustuksella varmistettiin, ettei kenenkään verotus tänä vuonna kiristynyt. Nämä kaikki palaset tämän yrittäjämyönteisen politiikan ympärillä ovat tukeneet meidän myönteistä talouskasvuamme.

14.12 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Tämä tulolähdejaon muutos on kannatettava uudistus, ja tämä kannattaa säätää sitten, kun valiokunta on tämän käynyt läpi, mutta samalla on varmaan syytä kiinnittää huomiota näihin kahteen kysymykseen, jotka valiokunta nosti esille ja joihin myös edustaja Viitanen tässä aikaisemmin viittasi. Niiden osalta todella olisi järkevää toimia siten kuin oppositiopuolueet esittävät, että tässä myös nämä lausumat hyväksyttäisiin ja sillä tavalla asiaa seurattaisiin. Emmehän me halua, että tällä muutoksella kuitenkin on sitten sitä vaikutusta esimerkiksi verosuunnitteluun, niin että se yleistyisi ja sitä kautta meiltä jäisi verotuloja saamatta ja se rapauttaisi veropohjaamme. Siltä osin tämä ensimmäinen lausumaehdotus on varsin järkevä, se, että tätä seurataan, ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 149/2018 vp

sitten myös tämä toinen, jolla ei ollut tarkoitus kuitenkaan muuttaa sitä perintö- ja lahjaveron 55 §:n tulkintaa, ja jotta tämä ei myöskään toteutuisi, niin olisi varmaan järkevää, että tähänkin asiaan sitten palattaisiin vielä ja katsottaisiin, miten se verotus käytännössä on mennyt ja mitä tästä on seurannut. Näiltä osin, arvoisa puhemies, kannatan näitä edustaja Viitasen tekemiä lausumaehdotuksia.

14.13 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Edustaja Joonas Räsäselälle voisi todeta, että totta kai on syytä seurata lain vaikutuksia ja se on jo normaalia virkatoimintaa, ja hyvä, että siihen kiinnitetään huomiota. Mutta hyvää on toisaalta, että esitys on yksimielinen.

Tällä vaalikaudellahan verotus on ollut vakaata ja ennakoitavaa, mikä minusta on erittäin tärkeä asia ihmisten, yritysten toiminnan näkökulmasta. Myöskin kokonaisveroaste on bruttokansantuotteen kasvaessa alentunut. Minusta tästä on hyvä jatkaa maltillisesti eteenpäin. Pitää kuitenkin välttää laukalle joutumista. Nyt havaitsen, että eri tahoilta tulee erilaisten verojen poistamista aika montakin kertaa, ja kun kuitenkin meidän verotuksen liikkumavaraa pitää voida käyttää tuloverotuksen, työn verotuksen keventämisen puolelle, niin siinäkin pitää toimia maltillisesti, jotta julkissektorin tasapaino säilyy.

Tätä esitystä on pitkään toivottu, ja nyt se toteutuu. Sillä tavalla hallituksen veropolitiikka on myöskin aktiivista. Voisi sanoa myöskin, että tässä verobyrokratia hieman kevenee. Toki voi sitä tulla vähän uuteenkin paikkaan, kun rajanvetoja joudutaan tekemään. Mutta kaikkienensa saattelen tätä esitystä eteenpäin positiivisella mielellä.

14.15 Peter Östman kd: Arvoisa puhemies! Tämä lähetekeskustelussa oleva tulolähdejaon muutos on ihan hyvä periaatteellinen uudistus, joka on, niin kuin todetaan, valmisteltu huolellisesti, ja myös KD:n eduskuntaryhmä kannattaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana valiokunnan esittämien perustelujen mukaisesti.

Asiantuntijakuulemisissa nousi kuitenkin esiin joitakin asioita, minkä takia katson, että kaksi valiokunnan esiin nostamaa kysymystä edellyttäisi seuranta, jotta voidaan tarvittaessa ryhtyä jatkotoimenpiteisiin. Siksi katson, että olisi eduksi, jos valtioneuvosto raporttoisi muutoksen vaikutuksista eduskunnalle ja ryhtyisi tarvittaessa toimenpiteisiin veropohjan tiivistämiseksi ja lainsäädännön täsmentämiseksi siltä osin, mitä lausumissa mainittiin.

Mitä yritysverotukseen tulee, niin kyllähän koko ajan on menty parempaan suuntaan, mutta joutunemme varmaan rehellisesti toteamaan, että kaikki asiat eivät ole viime vuosina kuitenkaan menneet ihan niin kuin Strömsössä. Verovuotoa on ollut edelleen veroparatiiseihin, ja silloinkin joudutaan puuttumaan asiaan lainsäädännön kautta. Olisi ehkä hyvä tässäkin kohdassa huomioda, että jos näistä muutoksista tulee haittaa, niin silloin on syytä ryhtyä tarkempiin toimenpiteisiin.

14.16 Eero Suutari kok: Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys on hyvä, ja se lisää elinkeino-, sijoitus- ja yrittäjämyönteisyyttä suomalaisessa verotuksessa.

Nykyinen yhteisöverojen tulolähdejako verotuksessa on kansainvälisesti poikkeuksellista. Meillä on poikkeuksellista ollut se, että toinen tulolähde on ollut voitollista ja se on verotettu, ja toinen tulolähde tappiollista, eikä sitä ole voinut suoraan vähentää toisesta, vaikka kyseessä on pääomatulo.

Tähän jää kyllä tämä EVL:n 42 a §:n 2 momentti, jossa elinkeinolähteeseen on lisätty muun omaisuuden omaisuuslaji. Jaostossa käsiteltiin tämä asia ja tultiin kyllä siihen tulok-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 149/2018 vp

seen, että tässä saadaan kohtuuhyvä tulos, vaikkakin muutamia ongelmia tähän vielä jää. Tämän lain vaikutusten seuraaminen on tietenkin tärkeää, ja sitä tehdään varmasti virkavastuun puitteissa.

14.17 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Perussuomalaiset yhtyvät myös tämän lakiesityksen hyväksymiseen ja pitävät sitä aivan paikallaan olevana ja tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena.

Meidän allekirjoitustamme ei ole näissä vastalauseen lausumaesityksissä. Ymmärtäisin, että se oli vähän semmoinen tekninen syy, kun esitykset syntyivät varsin myöhäisessä vaiheessa, eivät siellä jaostossa, vaan sen jälkeen, ja silloin ei ollut siihen mahdollisuutta riittävästi siinä aikataulussa paneutua. Näin on käynyt joskus ennenkin. Muistan, että kun pari viikkoa sitten oli kulttuuripuolen kuntien valtionosuusasiasta kysymys, niin meille tuli ilmeisesti samanlainen ikään kuin virhe taikka menettelytapaongelma.

Mutta ei muistella menneitä, vaan totean vain tässä lyhyesti, että perussuomalaiset kannattavat näitä lausumaehdotuksia. Tämä seuranta molemmilta osin, molemmissa lausumissa oleva seurantavelvoite hallitukselle ja tiedonantaminen eduskunnalle, on paikallaan. Ne ovat tärkeitä asioita, ja aina ilmenee matkan varrella uutta kehitettävää, mihin on syytä tarttua. Usein ne löytyvät täällä eduskuntakäsittelyssä, sitten sen kautta, kun yleensä hallituksen esitykset eivät välttämättä kata kaikkia niitä ongelmia, mitä esimerkiksi verotuksen alalla ilmenee.

14.19 Eero Lehti kok: Arvoisa rouva puhemies! Parikymmentä vuotta sitten, kun minulla oli yritys Ruotsissa, niin siellä keskusteltiin aika useasti tästä erilaisesta tulolähdeverotuksesta, joka Ruotsissa oli suunnilleen sellainen kuin mistä täällä nyt ollaan päättämässä, itse asiassa vielä laajempi. Seurasin sitä keskustelua. Ruotsissa arvioitiin, että siellä tehty muutos lisäisi yrityskantaa noin 30 000 yrityksellä. Siis varsin merkittävä määrä pieniä yrityksiä syntyi tämän muutoksen takia.

Täällä käydyssä keskustelussa on kiinnitetty huomiota valtion yhteisö- tai yritystuloon liittyvään verotukseen, mutta valtion verokertymän kannalta aivan olennaista on se, kuinka paljon näissä yrityksissä, joista nyt on kyse tai tulee olemaan kyse, on työntekijöitä. Valtio saa palkkasummaverotuksena ainakin 10- ellei 20-kertaisen summan tuloa verrattuna yrityksen maksamaan tuloveroon. Se tulee sitä paitsi ennen kuin yritys tekee ensimmäistään senttiä tai euroa voittoa. Se on etupainotteista. Valtiontalouden kannalta aivan erinomainen tapa kerätä valtiolle veroja.

Tämä suomalainen arvio pohjautuu liian usein yhteen veroluokkaan tajuamatta, että näillä on voimakas korrelaatio. Ja hyvin usein katsotaan pelkästään yrityksen maksamaa veroa ottamatta huomioon, että yrityksen henkilökunnan aiheuttamasta tulonlisäyksestä, joka maksetaan palkkasummana, valtio saa merkittävän osan kaikissa tilanteissa.

14.21 Ville Vähämäki ps: Kunnioitettu puhemies! Todellakin tässä hallitus taklaa nyt sen ongelman, mikä on ollut jo noin 20 vuotta, eli tämän tulolähdejaon yhteisöjen osalta niin, että toisen tulolähteen tappion voi vähentää toisen tulolähteen voitosta. Siis todellakin tästä on hyvin pitkän aikaa monissa toimikunnissa keskusteltu. Tästä täytyy antaa kyllä hallitukselle kiitoksia, että tämä nyt tulee maaliin. Ihan kaikki isot uudistukset eivät välttämättä näytä tulevan valmiiksi tällä vaalikaudella.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 149/2018 vp

Taloudelliset vaikutukset tällä ovat aika vähäisiä, noin 13—16 miljoonaa. Mutta täytyy myös kiittää SDP:tä vastalauseesta ja siinä olevasta kahdesta lausumaehdotuksesta, joista on hyvin kannatettava etenkin ensimmäinen lausumaehdotus, että jatkossa katsotaan, miten käyttäytymismuutokset tämän lain osalta sitten vaikuttavat taloudellisiin vaikutuksiin, kasvavatko ne — etenkin kun huomataan se, että osakkeittenkin myyntitappioitten laajempi vähennysoikeus on nyt mahdollista.

Näin täytyy tämän lain osalta kiittää tässä yhteydessä sekä oppositiota että hallitusta.

14.22 Pia Viitanen sd: Puhemies! Tosiaan näemme senkin takia tämän seurantavelvollisuuden kirjaamisen lausumaksi ihan tarpeelliseksi, koska on juurikin niin, että nämä euro-määräiset arviot, mitä on esitetty, ovat staattisia ja niissä ei ole otettu käyttäytymisvaikutusta huomioon. Haluan kyllä ihan pahoitella sitä, jos on jäänyt sillä lailla, että ei ole ollut aikaa perussuomalaisilla ehkä riittävälle perehtymiselle niin, että nimet olisi voinut pistää vastalauseeseen. Mutta se, mikä on, sanotaanko, myönteistä tässä asiassa, on se, että sitten, kun äänestetään, tietenkin on mahdollista sen lausuman puolesta äänestää, ja uskon, että näin tapahtuukin — tulkitsematta tietenkään teidän lopullista ratkaisuanne tässä, puuttumatta siihen.

Puhemies! Kyllä, kun tuolla verojaostossa istun, minulla itselläni oli se käsitys, että jos siellä jaostovaiheessa esitimme, että tällaiset muutokset ja lausumat tehtäisiin, ja toivoimme niille laajaakin kannatusta, koska nämä olisivat sinänsä voineet hyvin olla myös koko valiokunnan toteamia. Sitä emme saaneet, ja sitten ainakin toisen edustajakollegani kanssa siinä totesimme, että varmasti sitten tässä on syytä miettiä myös vastalauseita näiden osalta.

14.24 Ben Zyskowitz kok: Arvoisa rouva puhemies! Usein julkisessa keskustelussa kysytään, mitä tarkoittaa se työn linja, josta kokoomus paljon puhuu ja joka on myös toteutunut Sipilän hallituksen politiikassa. Se tarkoittaa ennen kaikkea sitä, että tehdään sellaisia uudistuksia muun muassa verotuksen puolella, jotka edistävät yrittäjyyttä, edistävät työntekeä, kannustavat työnteekoon. Tässä nyt on esillä yksi yrittäjyyden edellytyksiä vahvistava veromuutos, joka on yrittäjäkentässä laajasti toivottu ja joka nyt tehdään.

Myös palkansaaajien verotukseen tällä kaudella tehty muutokset ovat erittäin merkittäviä. On pystytty alentamaan ansiotulon verotusta ja tällä tavoin kannustamaan entistä vahvemmin työnteekoon. Eli työn linja toimii ja tulokset puhuvat puolestaan.

Ei tarvitse kinata siitä, kuinka suuri osa yli 100 000 uudesta työpaikasta on nykyisen hallituksen ansiota ja kuinka suuri osa on sitten kansainvälisten suhdanteiden tuomaa lisäystä. Riittää, kun todetaan, että merkittävä osa syntyneistä yli 100 000 uudesta työpaikasta on tämän hallituksen politiikan, muun muassa kilpailukykysovimuksen, ansiota, ja tämä on merkittävää. Ja on tärkeätä, että oli vaalien tulos mikä tahansa, niin tätä työn linjaa jatketaisiin myös seuraavalla vaalikaudella.

14.25 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Kun tässä nyt hieman tämä keskustelu laajeni tämmöisen yleisenkin veropolitiikan puolelle, niin sanotaanko vain, että onneksi kuitenkin on olemassa vaihtoehtoja. Eli meillä on jokaisella oppositiopuolueella omat näkemyksemme verotuksen Gini-linjasta, ja SDP:llä mielestäni on siinä hyvä näkemys sen suhteen, että voisimme tätä päivää oikeudenmukaisemmin tämän veroyhtälömme rakentaa. Mehän olisimme omassa vaihtoehdossamme, puhemies, ottamassa pienituloiselta,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 149/2018 vp

keskituloiselta palkansaajalta ja eläkkeensaajalta vähemmän veroa kuin mitä hallitus esittää. Sen sijaan me siirtäisimme sitä verotuksen painopistettä niin, että hyvätuloisimmat maksaisivat hieman enemmän ja pääomista voitaisiin jonkin verran enemmän maksaa veroja. Samoin on esimerkiksi näille ulkomaisille suursijoittajille tämä lähdeveroesitys.

Meillä on monta tällaista vaihtoehtoista esitystä, mutta avasin nyt tätä vain siksi, että kun täällä kovasti hallituspuolueet kehuvat näitä omia linjauksiaan, niin me olemme esittäneet oman vaihtoehtomme. Ja oikeastaan täytyy sanoa joistakin näistä hallituksen esityksistä — kun edustaja edellä muun muassa sanoi, että näillä veroesityksillä on merkittävä osuus työllistymiseen ja työpaikkojen syntyyn — että kyllähän olemme kuitenkin useasti käyneet täällä keskusteluja siitä, että osa näistä hallituksen esityksistä ei ole tuonut hallituksen omankaan arvion mukaan työllisyyttä ja työpaikkoja. Mainittakoon nyt esimerkkinä vaikka tämä miljoonaperintöjen veronkevennys tai suurten metsäomistusten verohuojennukset. Hallituksen omankin esityksen mukaan niissä ei sinänsä työllisyysvaikutuksia ole ollut. Ja tässä olemme olleet hyvin kriittisiä ja toisella linjalla.

14.27 Olavi Ala-Nissilä kesk: Puhemies! Kun tämä vähän meni yleisemmälle linjalle, niin haluan todeta, että todella tämä esityshän on ihan linjassa sen veropolitiikan kanssa, mitä pitää harjoittaa: pitää olla vakautta ja ennustettavuutta.

Olen huomannut, kuinka opposition, SDP:n opposition taholta on tullut neljäkin veropaperia jo julkisuuteen [Ben Zyskowiec: Joka vuodelle oma!] — joka vuodelle — ja vähän tempoilevia esityksiä, ja se luo epävarmuutta tähän yhteiskuntaan. Samalla olette yrittäjävähennystä pilkkaamassa koko ajan ja sitä ottamassa pois yrityksiltä, mitä en lainkaan käsitä.

Ja kokoomuksen puolellakin on liikettä vähän liikaa. Jo varainsiirtoveroa on esitetty pois, perintö- ja lahjaveroa, autoveroa, ja sitten kuitenkin pitäisi meidän työn verotusta keventää. Nyt malttia tässä kokonaisuudessa meille kaikille toivotan näin tiistai-iltapäivän alkaessa.

14.28 Eero Suutari kok: Arvoisa puhemies! Päätin pysyä tässä yritysverotuksessa tässä tapauksessa, kun oli kysymys nimenomaan pääomaverotuksen uudistamisesta. Kyllä minä niin sanoisin, että hallituksen linja tällä verokaudella on ollut varsin johdonmukaista siinä, että työn ja yrittäjyyden verotusta on pyritty saamaan samantyyppiselle tasolle kuin meidän kilpailijamaissamme on ja pyritty saamaan työpaikkoja lisää. Nyt sitten on tietysti ilmassa myös sentyyppisiä ajatuksia, että yrittäjiltä pitää viedä jotakin pois, esimerkiksi tällä vaalikaudella tämä yrittäjävähennys, ja sillä rahoittaa joitakin muita.

14.29 Eero Lehti kok: Arvoisa rouva puhemies! Kansainvälistä verokilpailua ei voida esittää. Vaikka Euroopan unioni sen pystyisi ehkä tekemään, jos perussopimusta muutettaisiin, kansainvälinen verokilpailu jää. Kehitys on menossa kovaa vauhtia siihen suuntaan, että yrityksiä tuetaan keventämällä verotusta — veikkaan, että 20—30 vuoden kuluttua se on enää mitätön osa valtion verokertymästä.

Viime viikon mielenkiintoinen uutinen liittyen tähän samaan asiakokonaisuuteen oli Latvian ennakkopäätös, että he tulevat siirtymään Viron veromalliin, joka tarkoittaa sitä, että yrityksen omistajien pidättäytyessä osingon nostosta myöskään valtio ei ole sitä verottamassa. Lähtökohtana on se, että täten vauhditetaan työllistymistä ja ennen kaikkea yritysten kasvua.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 149/2018 vp

Tässä kotimaisessa verokeskustelussa muistutan edustaja Viitasta siitä suurimmasta epäoikeudenmukaisuudesta, joka tarkoittaa yleishyödyllisten, lähinnä työntekijäjärjestöjen verovapautta myös sijoitustoiminnan osalta, mikä minulle on täysin käsittämätön peruste — en ole löytänyt. Pidän etujärjestöjä yleensä ei-yleishyödyllisinä vaan paremminkin yleisvahingollisina.

14.30 Pia Viitanen sd: Tähän, puhemies, on hyvä jatkaa, että toivottavasti myös kokoomus tulee tukemaan SDP:n esitystä siitä, että suursijoitukset pistettäisiin lähdeveron piiriin. [Eero Lehti: Sama vero kaikille!] Tämähän koskisi täällä kotimaassa myös näitä yleishyödyllisiä, mutta ennen kaikkea se iskisi sitten ulkomaalaiseen suursijoittajaan. Pieni lähdevero täällä ei olisi kohtuutonta, ja joidenkin arvioiden mukaan se olisi 400 miljoonaa tuottoa, joka on tietenkin iso summa, kun puhumme tänä päivänä vaikka niistä ongelmista, mitä kohtaamme vanhusten hoivan osalta — resurssipulaa — mitä koemme siinä, että lapsiperheiden verotusta kiristettiin tämän hallituksen toimesta, ja muuta. Tässä kun tehdään arvovalintoja, on ihan hyvä, jos tartutte tähän meidän esitykseemme, joka puuttuu juuri tähän epäkohtaan.

Mutta, puhemies, mitä tulee sitten tähän linjan johdonmukaisuuteen, niin minä olen kyllä seurannut aika tarkkaan näitä meidän vaihtoehtobudjettejamme, ja linja on erittäin johdonmukainen. Olisimme armeliaampia pieni- ja keskituloisille palkansaajille ja eläkkeensaajille hallituksen linjaan nähden [Markku Rossi: Saa nähdä senkin!] ja tiettyjä asioita sitten verottaissimme hieman enemmän. Kyllä tässä näin on.

Mutta, puhemies, siinä olen edustaja Ala-Nissilän kanssa täsmälleen samaa mieltä, että laukalle ei pidä lähteä. Nyt ei ole se aika, että luvataan hirveästi veronkevennyksiä. [Markku Rossi: Mutta on jo lähdetty!] Kyllä meidän täytyy pystyä myös se näkemään, että yhteiskunta tarvitsee palvelunsa ja niihin tarvitaan verotuloja, eli tässä suhteessa olemme samalla linjalla.

14.31 Ben Zyskowiec kok: Arvoisa rouva puhemies! Oliko niin, että edustaja Viitanen sanoi, että laukalle ei pidä lähteä? Näin taisi olla. [Pia Viitanen: Se oli alun perin edustaja Ala-Nissilä!] — Kyllä, edustaja Viitanen, teille on kerrottava, että teidän puolueenne on vaalilupauksissaan lähtenyt täysin laukalle. [Pia Viitanen pyytää vastauspuheenvuoroa] Ne miljarditason lupaukset, joita olette tehneet ja mitä te esitätte verotuksen kautta sitten palkattavaksi kiristämällä rikkaiden verotusta ja puuttumalla verotuksen porsaanreikiin — nämä keinot eivät millään tuota niitä miljardeja, joita olette jo luvanneet. Rikkaita on tässä maassa niin vähän, että vaikka heiltä vietäisiin kaikki rahat, tulot, niin sillä ei kovin pitkälle pötkitä. Nämä teidän ajatuksenne siitä, nyt en muista ihan tarkkoja lukuja, mutta että pannaan 20 miljoonaa harmaan talouden torjuntaan ja saadaan satoja miljoonia, eivät tietystikään ole realistisia.

Mitä edustaja Ala-Nissilään tulee, niin on todella upeaa, että tällainen kokenut, osaava kansanedustaja, joka on vielä erikoistunut veroihin ja talouteen, on tuonut ilmi sekä julkisuudessa että nyt täällä huolensa siitä, ettei kokoomus vaan lähde lupailemaan liikoa veronkevennyksissä. Voin edustaja Ala-Nissilälle sanoa, että ollos huoleton, kokoomus tulee yksityiskohtaisemmat verolinjauksensa tuomaan esiin myöhemmin — ja tulette, edustaja Ala-Nissilä ja edustaja Viitanen ja kaikki muut, huomaamaan, että ne ovat hyvin harkittuja, maltillisia, järkeviä ehdotuksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 149/2018 vp

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Pysytään edelleen puhujalistassa.

14.33 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Todella malttia nyt odottaisin sosiaalidemokraateiltakin näissä hulpeissa lupauksissa, joita teiltä on tullut koko tämän viimeisen vuoden aikana, oikeastaan viime vapusta lähtien. Siinä ovat miljardit pyörineet, ja rahoituspuoli on ollut kyllä aika kevyellä pohjalla. En tiedä, mistä se raha löytyy niihin kaikkiin tarkoituksiin. Te olette luvanneet eläkeläisille — ihan hyvä, kannatan —, te olette luvanneet kehitysapuun ja te olette luvanneet terveydenhuoltoon ja koulutukseen valtavasti. Tavattoman hyviä hankkeita, mutta kertokaa, mistä se rahoitus tulee, ihan avoimesti ja rehellisesti. Ei voi yrittäjiltä ottaa yli sen, mitä he pystyvät maksamaan, ilman etteikö työllisyys romahda ja käy huonosti niin kuin kävi viime vaalikaudella.

Arvoisa puhemies! Meidän on syytä muistaa semmoinen hyvin yksinkertainen perussääntö, että verotetaan kevyemmin sitä, mikä on yhteiskunnalle tarpeellista — esimerkiksi työ ja yrittäminen ja meille ihmisille asuminen ja liikkuminen — ja taas kireämmin sitä, mikä ei ole meille välttämätöntä eikä siis tarpeellista. Eli on esimerkiksi sellaisia kulutusmuotoja, joissa voidaan verotusta kiristää, kunhan huolehditaan niitten osasta, joilla ei ole veronmaksukykyä. Tällöinen helppo perussääntö on syytä olla pohjana, kun verotusta ajatellaan.

Arvoisa puhemies! Jos nämä sosiaalidemokraattien lupaukset todellakin toteutettaisiin, kyllä meidän veroaste nousisi huomattavasti, ja se näkyisi aivan varmasti monella tavalla kielteisesti tässä kansantaloudessa. Siihen ei kerta kaikkiaan ole syytä mennä. Onneksi, jos teille vaalivoitto tulee, ette pysty luomaan yksin hallitusta tähän maahan.

14.35 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Ihan lyhyenä kommenttina vielä: Edustaja Zyskiewicz, minä en epäile sitä, että kokoomuksella tulee suhteellisen järkevä verolinja, mutta kun luen Verkkouutisia, joka on hyvä lehti, niin siellä on kuitenkin jo luvattu varainsiirtoveron poistamista, siellä on esitetty perintö- ja lahjaveron poistamista — ehkä yksittäiset kansanedustajat — ja siellä on puhuttu autoveron poistamisesta, ja kun nämä laskee yhteen, niin puhutaan miljardeista. Sitten on vielä tulemassa se työn verotus. Jotenkin pitää olla synkronissa näiden Verkkouutisten uutisten ja sen linjojen. Sitä toivon.

Sitten, puhemies, ymmärrän, että sijoitustoiminnassakin on tärkeää laaja veropohja ja matalat verokannat — ja voidaan sitten selvittää, onko siellä aukkoja — mutta ymmärrän niin, että SDP:n linja myöskin veisi työeläkeyhtiöiden sijoitustoiminnan verolle, ja siitä minä kyllä hieman varoittaisin, koska silloin mennään myöskin meidän eläkevaroihin käsisiksi.

14.36 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! En tiedä, pitäisikö tässä nyt huolestua. Nimitäin ajattelin käyttää suurin piirtein samanlaisen puheenvuoron kuin mitä edustaja Ala-Nissilän puheenvuorosta oli noin kolme neljäsosaa. Eli olin ajatellut sanoa tämän totuuden, että minäkin silloin tällöin luen Verkkouutisia, joka on hyvä lehti — te olette muuten toinen edustaja, joka sen sanoo salissa, ja minä olin joskus aikoinaan ensimmäinen, joka sen sanoi — ja kyllä Verkkouutisten mukaan on käynyt juuri näin, että on lupailtu varainsiirtoveron poistoa, joka muistaakseni maksaa 700 miljoonaa, ja tosiaan on heitot näistä autoveroista, puhumattakaan tuloveronkevennyksistä, ja siellähän on kyllä laskettu jo nyt, että kokoomuksen veronkevennyslupaukset tulevat olemaan miljardiluokkaa. Tietenkin sitten

Pöytäkirjan asiakohta PTK 149/2018 vp

tasapuolisuuden nimissä edellytän ehdottomasti, että meille myös kerrotaan, miten sitten turvataan hyvinvointipalvelut ja muut, jos mennään hulppeasti lupailemaan.

Mutta, puhemies, meillä on tasapainoiset esitykset, kuten tiedetään. Meillä on vaihtoehtobudjetissa laskettu vaihtoehdot vastuullisesti. Niille menoille, mitä esitämme lisää, on nähtävissä myös tulot, ja talous on tasapainossa. Ottaisimme velkaa meidän yhtälöidemme kautta jopa vähemmän kuin hallitus.

Ja erityisesti nyt haluan painottaa sitä, että minusta se on oikeasti aika hurjaa, että jos SDP haluaa tiettyihin asioihin muutoksen tämän päivän menolle ja yksi niistä asioista on se, että eläkeläisköyhyyteen kerta kaikkiaan täytyy puuttua ja esitämme sitä ja esitämme toimet, miten, niin sitten täällä tulee kovasti kritiikkiä, että tämä on hulpeaa lupasta ja täysin populismia, ja sitten samaan hengenvetoon todetaan, että kyllä minäkin niitä kannatan, mutta sosiaalidemokraateilla ei ole niihin rahaa. Sitten jos kannattaa, niin sitten kannatetaan ja rahat etsitään, ja näin sen tulee mennä, edustaja Kankaanniemi. Kyllä minä olen tässä ihan oikeasti tiukkana, sillä kyllä minä muistan, että tällä kaudella myös päähallituspuolue keskustan riveistä on kuulunut joka kesä, korkealtakin taholta, näitä puheenvuoroja, että nyt tarvitaan toimia eläkeläisköyhyyden vähentämiseksi, ja sitten kun tulee syksy ja salinappulan painaminen, niin siellä ei kyllä yhtäkään tointa juuri näiden arvojen puolesta löydy. Siksi kyllä peräänkuulutan myös hallituspuolueilta vastuuta omista puheistaan ja lupauksistaan. [Katri Kulmuni: Takuueläke on noussut kolmesti!]

14.39 Markku Eestilä kok: Arvoisa rouva puhemies! Sen minä ymmärrän, että Amerikassa on vaalilupauksia, siellä niitä pystytään jollakin tavalla toteuttamaan — siellä on kaksipuoluejärjestelmä. Mutta Suomessahan saa näitä vaalilupauksia kuka tahansa antaa, niillä ei ole mitään katetta, ei minkäänäköistä katetta, koska täällä muodostetaan hallitus ja hallitusohjelma ja tämä on monipuoluejärjestelmä. Mutta jokaisella puolueella voi olla omia tavoitteita. Pitää puhua tavoitteista eikä lupauksista.

Yksi ongelma, mikä oikeasti ainakin minun mielestäni on olemassa, on se, että kun kansainväliset rahoitus- ja pääomamarkkinat ovat avoimia ja meidän naapureillamme ei ole perintöveroa — ei sen kummemmin Virossa kuin Ruotsissakaan — niin tämä pikkuhiljaa saattaa johtaa eri mekanismien ja verosuunnittelun kautta siihen, että pääomia lähtee Suomesta. Sen takia täällä ei voi kovin hirveästi näitä pääomia ruveta verottamaan. Ja nyt meillä on sijoitustili, joka on tarkoitettu ihan tavallisille perheille ja tavallisille ihmisille, 50 000 euron ylärajalla. Mennään jo vähän siihen suuntaan, mitä Ruotsissa on — tämä investeringssparkonto, joka on saavuttanut suuren suosion.

Edustaja Viitanen, te puututte aivan oikeaan asiaan, eläkeläisköyhyyteen. Me kokouksessa olemme nyt Petteri Orpon suulla todenneet sen, että meidän täytyy oikeasti katsoa, onko tässä yhteiskunnassa tapahtunut niin, että juuri niiden asioiden hinnat, mitkä eläkeläisille ovat tärkeitä, joita eläkeläiset kuluttavat tai ostavat, ovat viime vuosina niin nousseet, että pitäisi ikään kuin olla oma indeksi. Ei se ole mikään lupaus, jos lupaa, että tämä asia selvitetään ja tätä pohditaan. Ja me tiedämme Tilastokeskuksen tilastoja katsomalla — esimerkiksi vuotta 2016, jolta on viimeinen tilasto — että jos me vertaamme, niin palkan-saaja kuluttaa 100 yksikköä ja eläkeläinen kuluttaa asumiseen 121 yksikköä ja terveydenhuoltoon 194 yksikköä. Näin me pääsemme jo vähän lähemmäksi sitä, mitä tässä on tapahtunut. Ja kun me katsomme terveydenhuoltoa ja asumista, niin olen varma, että nämä luvut eivät tänä päivänä pidä enää paikkansa, koska ne ovat nousseet taas entisestään. Eli ei se ole ihme, jos joku alkaa — muukin kuin eläkeläinen — olla hieman vaikeuksissa näiden

Pöytäkirjan asiakohta PTK 149/2018 vp

laskujen maksamisen kanssa. Tämä asia on oikein, ja tämä on kaikkien puolueiden otettava vakavasti myös vaalien jälkeen.

14.41 Markku Rossi kesk: Arvoisa rouva puhemies! Talous-, finanssi- ja veropolitiikka liittyvät kaikki aina yhteen. Tämän vaalikauden aikana nykyinen hallitus sai, voi sanoa, likipitäen konkurssikypsässä olevan valtiontalouden ja julkisen talouden hoidettavakseen. Oli tämä niin sanottu 10 miljardin euron kestävyysvajeongelma, jota on määrätietoisesti purettu pois. Sote-uudistus vielä odottaa aikaansa, ja se, miten sen ratkaisut sitten tuolla pidemmän päälle näyttäytyvät, on toinen kysymys.

Mutta pitää muistaa, että kysymys on — aina kun puhutaan myös veropolitiikasta, ihan vaikka tästä tämänkin päivän käsittelyn asiasta — kokonaisuudesta, jolla yhteiskunta turvaa sitten ne tärkeät palvelut, jotka ovat meillä niitä hyvinvointiyhteiskunnan perusteita ja perustaa. Varsinkin veropolitiikan pitäisi olla hyvin pitkäjänteistä eikä sellaista, että se vaihtelee vaalikausittain. On tietysti ymmärrettävää, että painopisteitä tulee uusia, näkökulmia tulee.

Sipilän hallituksen aikana on myös elvytetty. On kysytty, onko se ollut väärin, kun on elvytetty, mutta kotitalouksille on luotu edellytyksiä myös sitten kulutukseen, ja kyllä tällä kulutuskysynnällä on ollut erittäin suuri merkitys myös tässä Suomen nousussa, jossa sitten työllisyysastetavoitekin, tuo 72 prosenttia, on pystytty saavuttamaan ja jopa ylittämään hieman.

Nämä ovat myönteisiä asioita, ja sen takia on myös tärkeää elinkeinoelämän näkövinkkelistä, että siellä voidaan luottaa Suomeen. Kyllä Suomen talouteen luottaminen on ollut erittäin suuri asia silloin, kun meillä alkoivat vaikkapa meidän telakkateollisuuden investoinnit tai autoteollisuuden investoinnit Suomessa. Ja tämä on näkynyt koko Suomessa. Eli kansainvälinen luottamus Suomeen on palautunut, ja kyllä se on ollut yksi osa myös tämän Sipilän hallituksen veropolitiikkaa, jota hallituksen toimesta on yhdessä voitu toteuttaa. Se, minkä verran itse kukin puolue tuo vaalien alla mausteita pöytään, olkoon sitten äänestäjien ratkottavissa. Itse uskon enemmältikin niihin, jotka eivät turhia lupailu.

14.43 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Olen ymmärtänyt, että tämä pöydällä oleva ehdotus on täällä yleisesti hyväksytty niillä lisäyksillä, mitä edustaja Viitasen esittelemisessä ponsissa tuotiin esille. Mutta kun tässä nyt keskustellaan laajemmin verotuksesta, niin kyllä meidän täytyy muistaa se, että kysymys on hyvinvointivaltioista ja sen mahdollisuuksista tuottaa palveluja omille kansalaisilleen ja erityisesti niille kaikkein pienituloisimmille kansalaisille. Eli se, että kerätään veroja oikeudenmukaisesti ja tuotetaan niillä palveluja niille, jotka niitä tarvitsevat, on se sosiaalidemokraattien keskeinen yhteiskunnallinen ohjenuora.

Täällä esitettiin sitä, että meillä on omassa vaihtoehtobudjetissamme ylimitoitettuja esityksiä siitä, mitä harmaasta taloudesta mahdollisesti on saatavissa tuottoja. Joka kerta kun sinne kopaistaan, tulee uusia tulonlähteitä, — viimeksi nyt, kun tästä Esperi Care -keisistä on ollut puhetta. Ne veroparatiisiyhtiöitten kautta laitetut miljoonat, kymmenet miljoonat, mahdollisesti sadat miljoonat ovat niitä, jotka ovat poissa suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan rakentamisesta, ja nyt olemme saaneet todellakin yhtiöitten taseista nähdä sen, minkälaista verojen kautta tapahtuvaa kikkailua siellä tapahtuu. Nämä ovat niitä asioita, joista meidän täytyy todella olla huolissamme, ja täytyy huolehtia myöskin siitä, että niillä palveluilla, joita hyvinvointivaltio tarjoaa kansalaisilleen, ei tehdä voittoja ainakaan tässä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 149/2018 vp

määrin, mitä nyt on meidän eteemme tuotu tässä yhteydessä. [Markku Rossi: Tämä kaikki ennen sote-uudistusta!]

14.45 Eero Reijonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Verotuksen ennakoitavuus on yrityksille ihan ykkösjuttu, ja ei ole järkevää se, että lähdetään verotusta nopealla aikataululla muuttamaan. Itse näen kuitenkin, että kaikki suomalaiset vastuulliset yritykset, pienet ja keskisuuret yritykset ja varmaan suuretkin yritykset, hoitavat veronsa ja asiansa kuntoon. Sinänsä tietysti tämä yhteiskunta on muuttunut, ja uusia pääomasijoittajia tulee, ja aina sisältyy pieni riski kyllä kieltämättä siihen, kuinka sitten näitä asioita hoidetaan.

Yhden esimerkin otan siitä, miten Suomessa voitaisiin työllistämistä erilaisilla keinoilla vielä parantaa. Verotus on tietysti yksi hyvä lähtökohta. Toinen on se, että meillä TyEL-maksut on laitettu sillä keinoin, että jos palkkasumma ylittää tietyn rajan, niin TyEL-maksu nousee. Tämä on johtanut siihen, että suuret yritykset ketjuttavat urakoitaan, ketjuttavat hommiaan, pääsevät pienemmillä TyEL-maksuilla, mutta iso riski on, että harmaa talous lisääntyy. Eli jotenkin sitä työpaikkojen luomista ei arvostetakaan, ja tässä varmasti olisi paljon tehtävää.

Asiantuntijathan ovat nostaneet esille muun muassa tänään tuolla tarkastusvaliokunnassa, että hyvinäkin aikoina pitäisi talouteen rakentaa puskureita, ja se on varmasti ihan hyvä lähtökohta. Velan ottaminen saattaa olla aika helppoa, mutta sen ei pitäisi olla liian helppoa, koska pitää aina muistaa, että se on joskus maksettava pois. Pitää olla semmoinen johdonmukainen talous, ja tällä hallituskaudella on ollut, voidaan sanoa näin. En tiedä, oliko tämä yhtenä mittarina, kun nyt oli tämä Good Country -indeksi, jossa Suomi todettiin ykkösmaaksi maailmassa. Me olemme hoitaneet omia asioitamme todella hyvin ja sillä keinoin olemme päässeet listalla ykköseksi. Ja varmaan yksi asia siinä on, että ennakoitavaa on ollut politiikka, työllistetty on ihmisiä ja kasvun eväitä on yritetty hakea monella eri tavalla, normeja on purettu ja niin edelleen. Eli olemme oikealla tiellä, ja on hyvin tärkeätä, että emme lähde poukkoilemaan tässä politiikassa. Yksi hyvä lähtökohta on tietysti se, että kansa äänestää sitten tätä samaa koalitiota myöskin jatkossa.

14.48 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Onneksi kansa on kuningatar, ja katsellaan sitten, mitä kansa sanoo. Mutta senkin vuoksi, että kansalla on edellytykset nämä päätökset tehdä sitten kun kävelevät sinne uurnille, on tärkeää, että myös tässä salissa puretaan näitä linjaeroja ja keskustellaan siitä, mistä olemme eri mieltä, näistä näkemyksistä. Siihen muuten vedoten sanon, että edustaja Myller käytti kyllä erinomaisen hyvän puheenvuoron ja uskon, että tulemme tähän vielä palaamaan, että ei ole oikein, että nykyisessä hallituksen ajamassa tällaisessa markkinayhteiskunnassa kaikki palvelut menevät yksittäisille yrityksille. Sitten, paitsi että tulee näitä traagisia tapauksia heikosta hoivasta, niin ovat mahdollisia myös nämä verosuunnittelutoimenpiteet. Eihän kukaan tällaista ymmärrä. Mielestäni Riitta Myller puhui äsken asiaa, kun hän nosti tämän asian myös tässä yhteydessä esiin. Sitä voi tarkastella monesta kulmasta, mutta myös tästä verotusnäkökulmasta ja verosuunnittelun näkökulmasta kaikinensa.

Mutta, puhemies, oikeastaan pyysin tämän puheenvuoron vielä siksi, kun täällä edustaja Eestilä — mielestäni oikein, kiitos siitä — oli samaa meiltä kuin sosiaalidemokraatit siitä periaatteesta, että eläkeläisköyhyydelle on voitava tehdä jotakin. Teidän keinonne nyt on ollut julkisuudessa — siis kokoomuksen — tämä eläkkeensaajien oma indeksi, jota esititte selvitettäväksi. Mikä ettei, mutta muistan myös Helsingin Sanomissa nähneeni artikkelin,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 149/2018 vp

jossa kerrottiin siitä, että tämä oma indeksi oli kokoomuksen lupaus jo 12 vuotta sitten. Eli silloinkin kokoomus lupasi tätä samaa, eli se oli vaalitavoitteissa ja vaaliohjelmissa silloin. Eli kierrätys lienee sitten tässä muotia, kun nämä samat tavoitteet toistuvat. Minä kysyn ihan rakentavassa mielessä, vaikka tätä selvittelisimmekin. Sinänsä on varmaan tarpeellista katsoa.

Mutta kun me olemme tehneet konkreettisen esityksen sosiaalidemokraatteina siitä, että nostaisimme asteittain alle 1 400 tienaavan eläkkeensaajan käteen jäävää tuloa sillä 100 eurolla, niin eikö muista puolueista olisi helpompaa ja hyvä tартtua myös tähän puheenjohtaja Rinteen esitykseen sen sijaan, että täällä aika usein se tyrmätään ja leimataan milloin minkäkinlaisin sanakääntein? Jos olemme kaikki asian puolesta, niin eikö olisi kuitenkin aika helppo ottaa ainakin se reitti, mitä esitämme, joka vaikuttaisi toimeentuloon tässä ja nyt? Se olisi varmasti tehokas toimi.

14.51 Markku Eestilä kok: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Viitanen, siihen on vähän vaikea lähteä, tuommoiseen huutokauppaan, mukaan. Jos ajatellaan, että vaikka 100 eurola te nostaisitte eläkettä, niin mitä te sitten teette, jos nousevatkin kulut sinä aikana 150 euroa? Sehän pahenee vaan se eläkeläisten tilanne.

Sen takia me olemme osoittaneet vähän eri tavalla tämän tarkastelun kohteen. Meidän pitää katsoa, miten niiden palvelujen maksut nousevat, joita eläkeläiset todellisuudessa käyttävät. Eihän se rahan lisääminen koneeseen auta mitään, jos sieltä joudutaan enemmän ottamaan ulos. Sen nettovaikutus on negatiivinen. Sen takia tämä pitää tutkia oikeasti.

Eihän tämä eduskunta tule pääsemään eläkekeskustelua eikä näitä teidänkin esillä pitämiänne — ja meidänkin esillä pitämiämme — eläkeasioita pakoon, sillä tänne tulee se 50—50-indeksiä koskeva kansalaisaloite, ja se joudutaan täällä huolella pohtimaan, ja aika osoittaa, mitkä ovat ne toimenpiteet. Mutta jos me emme huolella pohdi näitä asioita, mikä on eläkeläisten verotus, mikä on eläkeläisten todellinen kulurakenne, miten erinäköisten hyödykkeiden hinnat nousevat, niin meidän jäämme ihan ilman vakavaa tietoa. Eihän silloin pysty tekemään päätöksiä. Tässä vaiheessa ilman syvällistä tutkimusta on minun mielestä aika mahdoton lähteä esittelemään joitakin huutokaupparjouksia.

14.52 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Kuten sanoin, niin kokoomus esitti tätä samaa esitystä 12 vuotta sitten. Tietenkin sen olisi kerennyt selvittää perusteellisesti jo tässä ajassa, mutta en minä ole sitä vastaan, että nämä asiat katsotaan. Päinvastoin minusta se on hyvä.

Mutta oikeastaan kysymykseni kohdistui toisaalle, eli siihen, että meillä on esitys, jolla konkreettisesti tässä ja nyt sitä lompakkoon jäävää summaa parannettaisiin eli pistettäisiin lisää siihen, että torjumme eläkeläisköyhyyttä. Muistaakseni tällä esityksellä liki 100 000 eläkkeensaajaa saataisiin pois eläkeköyhyydestä. Mielestäni se on tärkeä ehdotus. Siihen toivoisin konkreettista vastausta, miksi tähän ei voida tarttua. Se oli minun sanomani. [Markku Rossi: Ensimmäinen, toinen ja kolmas kerta!]

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.